

[Iver Poulsen.]

ført meget vægtige, saglige argumenter imod det, og denne sagkyndige vurdering af det foreliggende forslag er naturligvis, kan jeg godt sige, afgørende for mit partis stilling til forslaget, hvis gennemførelse vi ikke kan medvirke til.

Endelig vil jeg gerne sige, at jeg i dag i dagspressen har læst, at vi rimeligvis snart får en feltpræstordning, sådan som man har det i andre NATO-lande, og derfor skal jeg undlade at efterlyse et forslag om en feltpræstordning i forbindelse med det foreliggende lovforslag.

Erik Kragh: I kraft af den særlige stilling, jeg har til disse problemer, har jeg ment ganske kort at ville sige et par ord her, men foranlediget af nogle af de bemærkninger, som det ærede medlem fru Else-Merete Ross fremsatte, ser jeg mig nødsaget til at gøre mine bemærkninger lidt længere, fordi der i disse bemærkninger var ting, som jeg ikke mener bør stå uimod-sagt.

Det ærede medlem talte om preusseri i de danske værn og talte om, at nu måtte det blive, ligesom det er i andre lande. Nu kender jeg selvfølgelig ikke det ærede medlems personlige erfaringer og forbindelse med, hvorledes forholdene er inden for det danske forsvar, men jeg har selv nu tilbragt 40 år her og har dog også set, hvordan det er i mange andre lande. Jeg har gjort tjeneste i over 2 år i den franske hær; jeg har været i den britiske hær og i den amerikanske hær, og hvis man tror, at der her i landet er preusseri, og at det skulle være mere preussisk her i Danmark end f. eks. i Storbritannien, tror man forkert. Og hvis man tror, at man i Storbritannien og i De Forenede Stater, i Frankrig og i Italien er så optaget af det spørgsmål, som man øjensynlig har en umådelig interesse for herhjemme, hvem der spiser sammen med hvem, så tror man også forkert, og det fører mig til en anden bemærkning; det er om demokratiseringen af værnene, som det ærede medlem fru Else-Merete Ross også var inde på, tror jeg nok.

Hvad er demokratisering af værnene? Ja, det er det, der blev gennemført i 1951, hvor der blev skaffet ethvert ungt menneske, der har evnerne og energien, mulighed for

at gå, hvilken vej han ville. Han kunne blive officer, eller han kunne blive fenrik og hermed specialofficer; hans forudgående uddannelse havde ingen betydning; enhver med folkeskoleuddannelse kunne på statens bekostning gå ind og få den fornødne foruddannelse for at komme på officersskolerne. Det vil sige, at ethvert ungt menneske her i landet, der har evnerne og energien, uden at det koster ham noget, er i stand til at nå de højeste poster inden for forsvaret. Det må være det, der er en demokratisering af værnene. Uden at jeg her vil tage stilling til det foreliggende lovforslags enkelt-heder, vil jeg blot sige, at de foreslåede foranstaltninger, for så vidt angår fenrik-gruppens overførelse til specialofficersgruppen, ikke har noget med begrebet demokratisering af værnene at gøre.

Det ærede medlem fru Else-Merete Ross var inde på spørgsmålet om en nedsættelse af tjenestetiden. Nu er jeg selvfølgelig klar på, at i det politiske forsvarsforlig af 1960 var der en bestemmelse om, at tjenestetiden skulle nedsættes, efterhånden som man kunne få det fornødne antal frivillige. Men hvis man prøver at sætte sig uden for denne sal og se spørgsmålet udefra eller, om man vil, ovenfra eller ud fra et rent storpolitisk synspunkt, kan det nok virke ret forbløffende, at man i de tider, vi lever i, hvor vi står i den største storpolitiske krise, den største spænding, vi har haft siden den anden verdenskrig, snakker om at nedsætte tjenestetiden — dette samtidig med, at De Forenede Stater har forøget sit forsvarsbudget med 30-40 milliarder kroner og har overført store styrker til Vesttyskland, samtidig med at Storbritannien er i fuld gang med forberedelser til at styrke den britiske Rhinarmé, og samtidig med at Vesttyskland øger tjenestetiden fra 12 til 18 måneder.

Som sagt er jeg klar over, at det ærede medlem kan henholde sig til forsvarsforliget. Jeg peger blot på, at for en umiddelbar betragtning af de storpolitiske forhold synes tiderne ikke i øjeblikket at være særlig egnede til, at man her i landet, hvor beredskabet ikke udmærker sig ved at være det største inden for NATO, drøfter eller tænker på at nedsætte tjenestetiden.

Den tredje ting, det ærede medlem var inde på, var dette med, at soldaterne spil-